

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 18 lipca 2013 r.

Poz. 2334

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.398.2013 WOJEWODY WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO

z dnia 11 lipca 2013 r.

Działając na podstawie art. 91 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) stwierdzam nieważność uchwały Nr XXXVI/238/2013 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie zasad korzystania ze skweru i parkingu miejskiego na Placu Zwycięstwa w Gołdapi, w zakresie:

- § 5 załącznika nr 1 do uchwały
- § 3 załącznika nr 2 do uchwały, w części dotyczącej sformułowania: „Gmina nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody powstałe w czasie parkowania, za pozostawiony na parkingu pojazd, jego wyposażenie oraz inne rzeczy pozostawione przez użytkownika pojazdu.”
- § 8 załącznika nr 2 do uchwały

Uzasadnienie:

Uchwałą wskazaną na wstępie, powołując jako podstawę art. 7 ust. 1 pkt 10, art. 40 ust. 2 pkt 4 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Miejska w Gołdapi uchwaliła Regulamin korzystania ze skweru na Placu Zwycięstwa w Gołdapi (w formie załącznika nr 1 do uchwały) oraz Regulamin korzystania z parkingu miejskiego na Placu Zwycięstwa w Gołdapi (załącznik nr 2 do uchwały).

Załącznik nr 3 stanowiący integralną część uchwały (plan sytuacyjny określający obszar skweru i parkingu miejskiego) wpłynął do tutejszego urzędu w dniu 13 czerwca br. Od tej zatem daty rozpoczął swój bieg termin na podjęcie ewentualnych działań nadzorczych.

W Regulaminie korzystania ze skweru na Placu Zwycięstwa w Gołdapi, w treści § 3 i 4 załącznika nr 1 do uchwały, Rada wprowadziła liczne zakazy, natomiast w treści § 5 postanowiła, że naruszenie postanowień podlega karze przewidzianej w art 54 kodeksu wykroczeń.

W Regulaminie korzystania z parkingu miejskiego na Placu Zwycięstwa w Gołdapi, w § 3 załącznika, Rada wskazała, że parking jest niestrzeżony, a nadto postanowiła, że Gmina nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody powstałe w czasie parkowania, za pozostawiony na parkingu pojazd, jego wyposażenie oraz inne rzeczy pozostawione przez użytkownika pojazdu. W § 8 załącznika nr 2 Rada zawarła zapis analogiczny jak w § 5 załącznika nr 1.

W zakwestionowanym zakresie badana uchwała w sposób istotny narusza prawo.

Zapis § 5 załącznika nr 1 oraz § 8 załącznika nr 2 naruszają art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art 40 ust. 3 tej ustawy w zw. z art. 54 i inne przepisy ustawy Kodeks wykroczeń.

Zakwestionowane regulacje, w ocenie organu nadzoru nie mieszczą się w zakresie upoważnienia ustawowego wynikającego z treści art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządowej uprawniony jest do regulowania w drodze aktu prawa miejscowego kwestii dotyczących zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art. 54 Kodeksu wykroczeń: „kto wykracza przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany”. Zgodnie z art. 40 ust 3 ustawy o samorządzie gminnym, przepisy porządkowe wydawane być mogą w przypadkach, w których jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, a nadto – jedynie w zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących.

W przypadkach zatem, w których w przepisach szczególnych jest określone zagrożenie karne za dane zachowanie bądź czyn został stypizowany w Kodeksie wykroczeń, nie może być mowy o zastosowaniu art. 54.

Analizując katalog zakazów zawartych w treści § 3 i 4 załącznika nr 1 do uchwały oraz § 2, 2, 4 i 5 załącznika nr 2 dojść należy do wniosku, iż nie mogą one stanowić przepisów porządkowych.

Przed wszystkim szereg zakazów dotyczących zachowania się w miejscach publicznych wynika wprost z treści ustaw, a ich naruszenie podlega odpowiedzialności karnej. Wymienić w tym zakresie można liczne przepisy Kodeksu wykroczeń oraz Kodeksu karnego, a także przepisy pozakodeksowe. W obrębie Kodeksu wykroczeń wskazać można regulacje wedle których: „kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny (art. 51 § 1 kw); „kto prowadzi sprzedaż na terenie należącym do gminy lub będącym w jej zarządzie poza miejscem do tego wyznaczonym przez właściwe organy gminy, podlega karze grzywny. (art. 60 ind 3 kw); „kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany” (art. 77 kw); „kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany” (art. 83 kw); „kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, jeżeli szkoda nie przekracza 250 złotych, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny” (art. 124 kw); „kto ze złośliwości lub swawoli utrudnia lub uniemożliwia korzystanie z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego, a w szczególności uszkadza lub usuwa przyrząd alarmowy, instalację oświetleniową, zegar, automat, telefon, oznaczenie nazwy miejscowości, ulicy, placu lub nieruchomości, urządzenie służące do utrzymania czystości lub ławkę, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny” (art. 143 kw); „kto na terenach przeznaczonych do użytku publicznego niszczy lub uszkadza roślinność lub też dopuszcza do niszczenia roślinności przez zwierzęta znajdujące się pod jego nadzorem albo na terenach przeznaczonych do użytku publicznego depta trawnik lub zieleniec w miejscach innych niż wyznaczone dla celów rekreacji przez właściwego zarządcę terenu, podlega karze grzywny do 1.000 złotych albo karze nagany” (art. 144 § 1 kw); „kto usuwa, niszczy lub uszkadza drzewa lub krzewy stanowiące zadrzewienie przydrożne lub ochronne albo żywopłot przydrożny, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny” (art. 144 § 2 kw); „kto zanieczyszcza lub zaśmieca miejsca dostępne dla publiczności, a w szczególności drogę, ulicę, plac, ogród, trawnik lub zieleniec, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany” (art. 145 kw). Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zabrania się spożywania napojów alkoholowych m.in. na ulicach, placach i w parkach, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów, a kto spożywa alkohol wbrew zakazom określonym w ustawie podlega karze grzywny. (art. 43 ind 1 ustawy w zw z jej art. 14 ust. 2a).

Organ nadzoru nie dopatrył się takich ustanowionych zakazów, które mogłyby stanowić przepisy porządkowe.

Rada gminy nie posiada także kompetencji do ustanowienia regulacji mających na celu określanie zasad odpowiedzialności prawnej, które miałyby obowiązywać pomiędzy właścicielem (podmiotem działającym za właściciela) parkingu, a podmiotami korzystającym z obiektu użyteczności publicznej

Zagadnienia te podlegają całkowicie odrębnym regulacjom, funkcjonującym zarówno na gruncie prawa cywilnego, jak i prawa karnego.

Stanowisko powyższe znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie NSA. W wyroku z dnia 9 lutego 2011r., sygn.: II OSK 2385/10 Sąd ten wskazał, iż ustanowione na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym normy o charakterze organizacyjnym, nie mogą wkraczać w materię odpowiedzialności prawnej, regulowanej przepisami rangi ustawowej. W zakresie w którym akt prawa miejscowego stanowi powielenie regulacji przewidzianej w innym akcie normatywnym, jest on w ocenie NSA

sprzeczny z zasadą poprawnej legislacji wynikającą z § 118 i 137 w zw. z § 143 Zasad techniki prawodawczej wprowadzonych rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2001r. (Dz. U. Nr 100, poz. 908), znajdującą także oparcie w art. 2 Konstytucji RP. Jednocześnie też, w zakresie w jakim regulacja aktu prawa miejscowego prowadzi w swej intencji do wyłączenia odpowiedzialności za szkody na osobie lub mieniu, oceniać ją należy jako nieuprawnioną ingerencję w zasady ogólne, wynikające z art. 415 i nast. Kodeksu cywilnego.

Mając powyższe na względzie należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Jan Maścianica

Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski